

Standardizirani prema kompetencijama orijentirani pismeni
ispit zrelosti / ispit zrelosti te diplomski ispit

15. svibnja 2024.

Hrvatski

Komentiranje zadataka

Tema 1 /Zadatak 1

Tema:	Književnost – umjetnost – kultura
Naslov zadatka:	Zlatko Krilić: <i>Zašto mene svi odgajaju ili Batina je izašla iz raja</i> Božidar Prosenjak: <i>Sedam jedinica</i>
Tekstna vrsta:	Interpretacija teksta
Broj riječi:	405–495
Situacija:	–
Pisane djelatnosti koje treba ispuniti prema tekstnoj vrsti:	argumentacija, deskripcija/rekapitulacija, eksplikacija
Obrada sadržaja:	
Ključna izjava/ Ključne izjave polaznoga teksta/ polaznih tekstova:	Ključna izjava prvoga teksta je da je za neke ljude i dalje odgoj usko vezan uz fizičko zlostavljanje djece. Starija generacija smatra da se ponekad djeci i fizički mora pokazati gdje su granice. Ključna izjava drugoga teksta je da iskrenost uvijek pomaže i da roditelji trebaju djeci pokazati koliko ih vole i u najtežim situacijama, a djeca se trebaju truditi koliko god mogu i tako roditeljima dati do znanja da ih cijene.
Moguća rješenja uz 1. smjernicu: Sažmite...!	Zlatko Krilić: <i>Zašto mene svi odgajaju ili Batina je izašla iz raja</i> U Krilićevom tekstu se radi o dvojici mladića; jedan od glavnih junaka, koji do kraja ostaje bez imena, pita se što zapravo znači riječ „odgoj”; odgovor na to pitanje pronalazi igrajući se jednog popodneva lovaca s prijateljem Markom; puškama su gađali divlje životinje u džungli dok odjednom nije prsnulo staklo na susjedinom prozoru; nakon toga, ona je ošamarila Marka, dok pripovjedača nije uspjela uhvatiti; djeca pokušavaju objasniti da nisu namjeravala razbiti njezin prozor, na što susjeda jedino još ima dodati kako su neodgojeni i da će razgovarati s njihovim roditeljima; navečer se čuo glasan Markov plač, jer ga je otac istukao. Pripovjedač je zaključio da odgoj znači tući djecu... Božidar Prosenjak: <i>Sedam jedinica</i> U Prosenjakovom tekstu se radi o jednomu dječaku koji se zove Matija; ostalo je samo još tri mjeseca do kraja školske godine, a Matija ima sedam jedinica; sasvim je jasno da će pasti razred; dječak se boji da će ga istući tata koji s njim ipak vodi jedan sasvim miran razgovor; roditelj objašnjava dječaku kako će uvijek ostati njegov sin bez obzira na ocjene; nije strašno ponavljati razred, ocu je najvažnije da se mali potruži; to je dokaz ocu da ga sin voli. Matija se nakon toga jako potrudio i uspio popraviti sve ocjene i položiti razred...
Moguća rješenja uz 2. smjernicu: Analizirajte...!	Jezik: Književno-umjetnički stil; jednostavan jezik; kratke rečenice koje su tipične za dječju književnost; izbor riječi je jednostavan; upravni i ne-upravni govor se izmjenjuju; fraze („dokle te pamet nosi”; „lijevao suze”); retorička pitanja u oba teksta („Što zapravo ona znači?”; „Znaš što ja želim?”); ponavljanja; primjeri; priču priča pripovjedač u trećem licu...

	Struktura: perspektiva se mijenja: glavni lik / pripovjedač / roditelj / susjeda; u drugome tekstu pripovjedač komentira radnju („pokušao se opravdati”...); upravni i neupravni govor/komentar se mijenjaju; oba teksta imaju klasičnu strukturu: uvod – glavni dio – zaključak; drugi tekst ima pozitivan kraj, dok prvi ukazuje na to koliko su djeca bespomoćna; ako roditelji ne pomažu djeci, nitko im neće pomoći; otac u prvome tekstu tuče svoje dijete jer mu je susjeda rekla kako je njegov sin neodgojen i kako se ponaša dok on nije tu; momci nisu htjeli razbiti prozor, ali taj čin povlači za sobom samo nasilje i ništa drugo; djeca na kraju priče shvaćaju da će ih roditelji tući dok se ne budu ponašala onako kako odrasli to žele...
Moguća rješenja uz 3. smjernicu: Iznesite svoje mišljenje...!	<i>individualni odgovori mogući, npr.:</i> Izvršiti fizičko ili psihičko nasilje nad djecom je zapravo znak da roditelji ne znaju što dalje; djeca na svijet gledaju drukčijim očima od odraslih, ali uvijek se žele svidjeti ocu i majci jer osim njih nemaju nikoga na svijetu; s druge strane, moraju se boriti za svoj stav i svoje mišljenje; djeca brzo uče i žele pomagati, ali puno puta na svoj način; tući djecu je definitivno zastarjela metoda odgoja; batinama se mališani samo plaše i frustriraju, no često uopće ne mogu povezati nasilje s nekim svojim ponašanjima; dokazano je da djeca koja su fizički zlostavljana tuku kasnije i svoju djecu/ženu; uvijek će jači pobijediti u takvim situacijama; iako je zastarjela metoda i danas čitamo u novinama kako su roditelji negdje zaključali svoju djecu, maltretirali ih do smrti ili tuširali vrelom vodom i to namjerno; sigurno postoje i komplicirana djeca, ali takvi ne dolaze na svijet, nego ih roditelji čine takvima... Drugi tekst je dobar primjer za to kako može izgledati veza između roditelja i djece; iskren razgovor puno puta pomaže; ne smije se gledati na to što će drugi misliti i govoriti ili što će se dogoditi ako..., nego živjeti u trenutku i pokazivati razumijevanje jedan za drugoga; roditelji također nisu uvijek primjerni, jer su puno puta pod velikim stresom i živčani pa kažu stvari koje zapravo ne misle; međutim, ako tretiramo jedni druge na ravnopravan način, veza će ojačati i pomoći će oboma; vrpca kojom su spojeni roditelji s djecom prilično je rastezljiva, ali ipak imaju i jedni i drugi svoje granice...
Moguća rješenja uz 4. smjernicu: Obrazložite...!	<i>individualni odgovori mogući, npr.:</i> Poruke oba teksta su da trebamo više razgovarati o našim problemima i to najviše s bližnjima; nasilje u obitelji je velik problem i uzrok je stresa i straha; odrasli moraju razumjeti da djeca nisu po naravi zločesta, nego jednostavno ne mogu procijeniti sve situacije s gledišta odraslih; svijet nije uvijek dobar i lijep, ali u principu postoji za većinu problema rješenje; mala djeca – mali problemi, velika djeca – veliki problemi; dobro je da je samo staklo puklo i da se nikomu ništa nije dogodilo...

Tema 1 /Zadatak 2

Tema:	Književnost – umjetnost – kultura
Naslov zadatka:	Odrastanje u umjetničkoj obitelji
Tekstna vrsta:	Komentar
Broj riječi:	315–385
Situacija:	<u>Povod:</u> komentar na temu obitelji za nastavu hrvatskoga jezika <u>Uloga:</u> učenik/učenica <u>Ciljana publika:</u> suučenici i suučenice
Pisane djelatnosti koje treba ispuniti prema tekstnoj vrsti:	argumentacija, deskripcija/rekapitulacija, eksplikacija, evaluacija
Obrada sadržaja:	
Ključna izjava/Ključne izjave polaznoga teksta/polaznih tekstova:	Hrvatska književnica Slavenka Drakulić odgajala je svoju kćer Rujanu Jeger na prilično neobičan način, ali je taj eksperiment uspješno završio. Rodila je vrlo mlada, puno puta se selila, dva puta se razvela, ali ona i njezina kćer su uvijek bile sretne i usko vezane jedna za drugu. Obje su izuzetno uspješne i do današnjega dana su ostale neobične.
Moguća rješenja uz 1. smjernicu: Prikažite...!	Autorica članka razgovara sa Slavenkom Drakulić i njezinom kćeri Rujanom Jeger; u uvodnome dijelu piše o tome kako su obje jako uspješne i kreativno razmišljaju; Drakulić priča da je rodila vrlo mlada, da je kćer vodila sa sobom na fakultet, da se u vrijeme <i>hippie</i> -pokreta dosta razmišljalo o neformalnome odgoju, koji je i nju zanimao; čak su skupljali novac za Rujanino školovanje u alternativnoj školi u Engleskoj; Rujana je već s četiri i pol godine znala čitati, ali je zato uvijek bila <i>outsider</i> ; teško se socijalizirala; u školi je prvi put bila skupa s ogromnim brojem djece; nije išla u vrtić; Jeger ne može reći je li takav tip odgoja bolji od tradicionalnoga; roditelji su bili vegetarijanci; Drakulić misli da se premalo bavila kćeri, ali Jeger kaže da su djeca u našem vremenu često preopterećena; nije loše provoditi puno vremena kod kuće s roditeljima; jako su bliske i zbog male razlike u godinama; u pubertetu su se puno svađale jer je Rujana voljela izlaske; roditelji su imali velik utjecaj na njezinu ljubav prema glazbi i umjetnosti...
Moguća rješenja uz 2. smjernicu: Usporedite...!	Klasična obitelj se sastoji od roditelja i dvoje djece; živi u kući ili stanu i to cijeli život ili veliki dio života; roditelji rade; danas su majke sve starije; djeca idu s tri godine u vrtić, a sa šest godina u najbližu školu/u velegradovima možda u privatnu školu; djeca žive kod roditelja dok se negdje ne zaposle ili ne krenu studirati; roditelji financiraju život za vrijeme školovanja; Drakulić je svoje dijete odgajala vrlo moderno; vrlo rano je postala majka, tada je možda bila još prilično naivna i odnosila se prema djetetu prirodno i bez straha; nije puno razmišljala o tome koje aktivnosti treba pohađati u slobodno vrijeme ni s kim se treba družiti; živjela je svoj život, studirala je, mijenjala je partnere, selila se kada je bilo potrebno, ali je uvijek imala dobar odnos s kćeri tako da je njihova veza ostala dobra; Rujana čak i kaže da je dobila odlične osnove što se izbora lektire i glazbe tiče; takav način života si mogu priuštiti samo ljudi koji ne moraju razmišljati o novcu ili koji su zaista vrlo mladi i ne razmišljaju puno o budućnosti...

Moguća rješenja uz 3. smjernicu: Obrazložite...!	<i>individualni odgovori mogući, npr.:</i> Sigurno nije slučajno da su i majka i kći postale književnice; Drakulić je od malih nogu znala da želi pisati, ali Rujana je slučajno došla do književnosti; od malena je bila u intenzivnome kontaktu sa studentima filozofije, glazbom, vrhunskim stripovima; znači da je roditeljima bilo važno da se školuje i da puno stvari upozna; dobar odgoj je bila tema već od trenutka njezinoga rođenja, iako sada kaže majka da je bio eksperiment; djetinjstvo ima ogroman utjecaj na naš daljnji životni put; mlade godine su temelj naše osobnosti; ako si voljen i sretan, bit ćeš samosvjestan i siguran; ako se u obitelji cijeni škola i lektira, to će biti i djetetu važno; ne kaže se uzalud da se u Austriji obrazovanje nasljeđuje od roditelja; djetinjstvo u ratu te može doživotno traumatizirati; bezbrižno djetinjstvo i roditeljska ljubav najbolji su temelj za kasniji život... Mislim da djetinjstvo uopće ne utječe na naš daljnji životni put; svi koji su doživjeli rat kao djeca trebali bi biti traumatizirani i neuspješni, ali povijest dokazuje da nije tako; bogatstvo i izobrazba se nasljeđuje puno puta, ali može biti i drukčije; npr. Helene Fischer je iz siromašne njemačke obitelji u Rusiji, a danas je najuspješnija pjevačica na našem području i među najbogatijim ženama u Njemačkoj; puno mladih napusti svoj dom i svoju domovinu; i oni su uspješni, zaposle se, imaju svoje obitelji, upoznaju nove ljude, grade kuće...
--	---

Tema 2/Zadatak 1

Tema:	Glazba
Naslov zadatka:	Inovativna nastava
Tekstna vrsta:	Analiza teksta
Broj riječi:	405–495
Situacija:	–
Pisane djelatnosti koje treba ispuniti prema tekstnoj vrsti:	deskripcija/rekapitulacija, eksplikacija
Obrada sadržaja:	
Ključna izjava/Ključne izjave polaznoga teksta/polaznih tekstova:	Potrebno je da se učitelji sadržajima nastave približe djeci odnosno njihovome digitalnome svijetu kako bi ih motivirali za rad i učenje.
Moguća rješenja uz 1. smjernicu: Sažmite...!	Kako bi svojim učenicima nastavu učinila zanimljivijom učiteljica glazbene kulture je tražila nove mogućnosti i sadržaje; otkrila je <i>Kahoot</i> koji joj se jako svidio; htjela je samo isprobati kako se radi kviz; isprobala ga je na satu i učenici su bili oduševljeni; učenici su željeli i dalje raditi na taj način; taj način rada je poboljšao atmosferu u učionici, djeca su bila zainteresiranija i motiviranija, probudio im se natjecateljski duh, uz to su učili i pravila lijepoga ponašanja u grupi; učiteljica dalje daje instrukcije kako napraviti kviz u <i>Kahootu</i> i kako onda na satu raditi s tim kvizom; opisuje kako funkcionira njezina nastava, što učenici moraju točno napraviti i kako se učenici ponašaju kada rade kviz; daje savjete kako izraditi kviz i kako raditi s njime; također navodi linkove na kojima se mogu naći gotovi kvizovi po uzrastima djece...
Moguća rješenja uz 2. smjernicu: Analizirajte...!	Struktura teksta: Struktura teksta je jasna i razumljiva; na početku autorica opisuje kako je počela raditi s <i>Kahootom</i> i kako su djeca prihvatila taj način rada; dalje daje točne upute kako izraditi kviz pomoću te aplikacije; nakon toga opisuje kako se kvizovi konkretno koriste na satu, odnosno kako se otvaraju i kako se radi s njima, koji načini igranja postoje i na koji način se kvizovi vrednuju; pri kraju navodi linkove s gotovim kvizovima po razredima i u zaključku pomoću tri rečenice sažima bit teksta i svrhu zbog koje je tekst napisan Jezik: autorica piše hrvatskim književnim jezikom, jezik koji koristi je jasan i konkretan; osim naziva aplikacija i internetskih izraza koji su svima poznati ne koristi nikakve druge strane riječi; služi se primjerima iz vlastitoga iskustva, vidi se da točno zna o čemu piše... Autorica koristi prvo lice; kako bi uvod učinila zanimljivijim i istakla važnost glazbene kulture u uvodu koristi citat H.C. Andersena „<i>Gdje riječi ne vrijede, glazba progovara</i>”...

	U glavnome dijelu autorica opisuje kako je otkrila <i>Kahoot</i>; riječi „otkrila” i „ucjenjivali” koristi pod navodnicima; u ovom dijelu koristi glagole u prvom licu prezenta jednine: „otkrila”, „napravila”, „isprobala” time pokazuje da se aktivno koristi onime o čemu piše; kada daje upute o radu s aplikacijom obraća se direktno čitateljima, koristi pomoćni glagol morati i imperative, rečenice su relativno kratke... U zaključku autorica koristi tri kratke, jednostavno složene rečenice; koristi imperativ „budite” koji se odnosi i na drugu rečenicu; zaključak je vrsta apela na sve one koji rade s djecom...
Moguća rješenja uz 3. smjernicu: Prosudite...!	<i>individualni odgovori mogući, npr.:</i> Tekst je napisan za sve nastavnike koji žele svoju nastavu učiniti zanimljivijom i osmisliti nove sadržaje; želi motivirati pedagoge da svoju nastavu obogate i približe se djeci i njihovome digitalnome svijetu; predstavlja konkretan primjer i želi pomoći nastavnicima koji su odlučili i sami usvajati nova znanja i mijenjati stare, već uhodane puteve...

Tema 2/Zadatak 2

Tema:	Glazba
Naslov zadatka:	Glazbene aktivnosti
Tekstna vrsta:	Pismo čitatelja
Broj riječi:	315–385
Situacija:	<u>Povod</u> : čitanje članka o glazbenim aktivnostima <u>Uloga</u> : autor/ica pisma čitatelja <u>Ciljana publika</u> : autorica odnosno redakcija portala <i>roditelji.hr</i> i čitateljstvo
Pisane djelatnosti koje treba ispuniti prema tekstnoj vrsti:	argumentacija, deskripcija/rekapitulacija, eksplikacija, evaluacija
Obrada sadržaja:	
Ključna izjava/Ključne izjave polaznoga teksta/polaznih tekstova:	Bavljenje glazbom ima veliku korist za djecu i njihov sveobuhvatan razvoj.
Moguća rješenja uz 1. smjernicu: Odredite...!	Glazba može popraviti raspoloženje; posao je lakše odraditi uz pomoć glazbe; potpomaže zdravome tjelesnome razvoju djece; pomoću glazbe i glazbenih škola se lakše pronalaze prijatelji i sklapaju prijateljstva; dijete se uči razvijati strpljivost i biti uporno u onome što radi; pomaže svladavanju treme ne samo prilikom nastupa nego i u drugim životnim situacijama...
Moguća rješenja uz 2. smjernicu: Istražite...!	Svaka slobodna aktivnost koja je vezana za neku instituciju, glazbenu školu, baletnu ili ritmičku školu zahtijeva od roditelja određenu svotu novaca; ministarstvo financijski podupire program glazbenoga obrazovanja; školarina za glazbenu školu iznosi godišnje oko 1000 kuna... Za neke su roditelje slobodne aktivnosti skupe i teško im je odvojiti toliki novac; bavljenje glazbom je jako skupo jer je kupnja novih instrumenata jako skupa... 1000 kuna nije velik iznos i svaki bi ga roditelj mogao odvojiti za svoje dijete; bavljenje glazbom ne mora biti skupo jer u svakoj glazbenoj školi postoje instrumenti koji se mogu unajmiti...
Moguća rješenja uz 3. smjernicu: Zauzmite kritičan stav...!	<i>individualni odgovori mogući, npr.:</i> Osnovna glazbena škola traje 6 godina i pohađa se uz obaveznu osnovnu školu, za upis u glazbenu školu potrebno je napraviti procjenu sposobnosti učenika, dakle jednu vrstu testiranja talenta; program glazbene škole se sastoji od teorijskoga i praktičnoga dijela, po dva sata tjedno, dakle ukupno 4 sata tjedno; u trećemu razredu se uvodi sviranje u orkestru odnosno pjevanje u zboru; na početku se djeca moraju odlučiti za neki određeni instrument; djeca se mogu upisati i u predškolskoj dobi na neku slobodnu aktivnost vezanu za glazbu kada roditelji vide da dijete spontano uživa u muzici...

	S obzirom na sve gore navedeno je li moguće da dijete glazbu shvati kao zabavu nakon upisa na neku slobodnu aktivnost odnosno glazbenu školu; može li bavljenje glazbom biti zabavno kad se radi o fiksnim terminima i određenim očekivanjima nastavnika i roditelja; kakva su uopće očekivanja roditelja s obzirom na djetetov talent, odnosno novac koji ulažu u glazbenu izobrazbu djeteta; je li moguće da roditelji nemaju nikakvih očekivanja i ambicija vezanih uz djetetovo bavljenje glazbom; smiju li roditelji imati bilo kakva očekivanja od djeteta; što ako dijete želi promijeniti slobodnu aktivnost; ako želi promijeniti instrument za koji se na početku odlučilo; je li moguće uz obavezno osnovno školovanje paralelno ići i u glazbenu školu, a da to ostane zabavno; može li škola koja je obavezna biti djetetu zabavna...
--	---

Tema 3/Zadatak 1

Tema:	Financije
Naslov zadatka:	Prabake i novac
Tekstna vrsta:	Rasprava
Broj riječi:	405–495
Situacija:	–
Pisane djelatnosti koje treba ispuniti prema tekstnoj vrsti:	argumentacija, deskripcija/rekapitulacija, eksplikacija
Obrada sadržaja:	
Ključna izjava/Ključne izjave polaznoga teksta/polaznih tekstova:	Odnos kakav su naši preci i pretkinje imali prema novcu utječe na to kako se mi odnosimo prema njemu.
Moguća rješenja uz 1. smjernicu: Navedite...!	■ Odnos prema novcu utječe na kvalitetu našega života ■ Uvjerenja koja o novcu imaju, žene su naslijedile od svojih pretkinja, a ta uvjerenja i dan danas imaju utjecaja ■ Autorica priča o svojim bakama i prabakama koje su bile jako štedljive i uvijek su si mogle priuštiti što su željele ■ Jedna prabaka je s 86 godina otputovala u Izrael, ostvarila svoj životni san, iako je obitelj bila protiv toga ■ Druga prabaka je još onda bila jako napredna jer je novcem koji je dobila od prodaje naslijeđene zemlje platila advokata da riješi papire za sve ostale zemlje i zabranila kćerima odreći se svoga dijela u korist braće ■ I dan danas su u Dalmaciji mnoge uknjižbe neriješene i prešutno je pravilo da se žene u korist muškaraca odreknu svog dijela posjeda ■ Jedna baka je bila rastavljena, što za ono doba nije bilo uobičajeno i sama je odgajala svoje dijete ■ Druga baka je imala zajednički posao s djedom, a od novaca koje je zarađivala na tržnici uvijek je sebi ostavljala jedan dio kako ne bi trebala moliti muža da joj da novac za frizera i sl. ■ Autoričina mama je bila drugačija i trošila je i više novaca nego je imala i tako autorici ostavila dug koji ona isplaćuje
Moguća rješenja uz 2. smjernicu: Istražite...!	■ Ovisno jesu li bili/bile štedljive ili rastrošni/rastrošne ■ Možemo od njih naučiti da budemo štedljivi/e i da uvijek imamo novaca za svoje vlastite potrebe i pametno upravljamo njime ■ Može se desiti da nam je netko od roditelja bio jako rastrošan i da naslijedimo njegove/njezine dugove ■ Možemo naučiti da novac nije samo važno štedjeti, nego da ga je potrebno i trošiti

Moguća rješenja uz 3. smjernicu: Raspravite...!	<i>individualni odgovori mogući, npr.:</i> ■ Novac je nužno zlo ■ Potrebno je raditi i zarađivati kako bismo ga mogli trošiti na sebe i svoje zadovoljstvo ■ Novcem se ne može kupiti sreća, ali ljudi mogu sebi priuštiti stvari, putovanja, doživljaje koji ih usrećuju ■ Život je prekratak da bi se novac štedio, treba svaki trenutak iskoristiti za njegovo trošenje ■ Važno je štedjeti u slučaju da se razbolimo ili trebamo novac za neku veću važnu investiciju kao npr. vlastiti stan ili kuću, auto i dr. ■ Novac je potreban za obrazovanje kako sebe samog/samu, tako i za obrazovanje vlastite djece ■ I s malo/bez novaca se može biti sretan/sretna i doživjeti lijepe stvari i lijepe trenutke
---	---

Tema 3/Zadatak 2

Tema:	Financije
Naslov zadatka:	Start-up
Tekstna vrsta:	Komentar
Broj riječi:	315–385
Situacija:	<u>Povod:</u> komentar za online forum <i>privredni.hr</i> <u>Uloga:</u> osoba koja ima ideju za vlastiti biznis <u>Ciljana publika:</u> čitatelji i čitateljice online foruma
Pisane djelatnosti koje treba ispuniti prema tekstnoj vrsti:	argumentacija, deskripcija/rekapitulacija, eksplikacija, evaluacija
Obrada sadržaja:	
Ključna izjava/Ključne izjave polaznoga teksta/polaznih tekstova:	Iako nije lako, uz dobar tim, ideju i ulaganje i u Hrvatskoj je moguće pokrenuti vlastiti start-up.
Moguća rješenja uz 1. smjernicu: Sažmite...!	■ Start-up je početna faza osnivanja neke firme kojoj je cilj poslovati na cijelome svijetu ■ Treba pronaći način da prihod raste brže od troškova ■ Hrvatska je poznata po tome da u njoj nije lako započeti vlastiti biznis, ali ipak u Hrvatskoj postoji dosta firmi koje su danas poznate po cijelome svijetu ■ U tekstu Krešimira Sočkovića se govori o vodećim hrvatskim start-upovima kao Bellabeat, Photomath, Farmeron, Agrivi, Nanobit – softveri za preventivno zdravstvo, rješavanje matematičkih zadataka, softver za upravljanje farmama odnosno računalni projekt za selo ■ Kristina Ercegović u svom tekstu objašnjava kako doći do novaca za vlastiti start-up i što učiniti i kako poslovati da bi se imalo uspjeha
Moguća rješenja uz 2. smjernicu: Objasnite...!	■ Start-up je firma odnosno organizacija koja ne posluje lokalno već joj je cilj pronaći poslovni model i proizvode koji će se koristiti diljem svijeta ■ Vrijednost start-upa mora narasti na najmanje deset milijuna dolara kako bi se moglo govoriti o uspješnom start-upu ■ Ako se nema novaca za pokretanje vlastitoga start-upa moguće ga je dobiti od tzv. „poslovnih anđela” ■ Poslovni anđeli su ljudi koji svoj novac ulažu u tuđi biznisa zauzvrat oni dobivaju udio u start-up firmi ■ Od investitora se ne dobiva samo novac nego i ideje, kontakti, znanje i iskustvo i tako se povećavaju šanse da firma bude uspješna ■ Cilj je da firma raste skalabilno odnosno da prihodi rastu eksponencijalno, a troškovi linearno

Moguća rješenja uz 3. smjernicu: Prosudite...!	<i>individualni odgovori mogući, npr.:</i> ■ <u>Mane za pokretača</u>: ulagač može postavljati svoje uvjete i previše se miješati u poslove, svoj dobitak i uspjeh mora dijeliti s drugima ■ <u>Prednosti za pokretača</u>: dobiva novac koji mu je potreban i poslovnoga partnera s puno iskustva i kontakata, veća je vjerojatnost da uspije ■ <u>Mane za ulagača</u>: start-up može propasti i tako se može izgubiti uloženi novac ■ <u>Prednosti za ulagača</u>: u kratkome roku bez suviše truda može povećati svoj kapital
--	---